

Alba Radar

Lakossági közvélemény-kutatási program Székesfehérváron

12. hullám

„Fehérvári lakosok tájékozottsága az autizmussal kapcsolatban”

2012. április 2.

Készítette: Ruff Tamás, Domokos Tamás
truff@echomail.hu

Echo Innovációs Műhely
Echo Research Center
www.echonetwork.hu

A kutatás háttere és módszertana

Az Echo Survey Szociológiai Kutatóintézet az Echo Nonprofit Network Helyi Demokrácia Audit programjának keretén belül rendszeres társadalomtudományi kutatással vizsgálja a székesfehérvári helyi demokrácia helyzetét. A helyi demokratikus deficit alakulásán túl évek óta vizsgáljuk a lakosok önkormányzattal, az önkormányzati munkával, döntésekkel való elégedettségét is valamint az iskolai demokrácia alakulását. A korábbi kutatási eredmények alapján a jövőben fontos fejlesztési irány a döntéshozók munkájának szakmai támogatása a lakossági vélemények szervezett formában történő feltárásával. Az Alba Radar program éppen erről szól, gyors és olcsó lakossági adatfelvételek (jellemzően telefonos vagy on-line survey kutatások) lebonyolításával egy-egy aktuális közéleti, várospolitikai vagy fejlesztési kérdésben megismerni a lakosok álláspontját még a döntés meghozatala előtt és a véleményeket, kutatási eredményeket, úgyis mint a lakosság álláspontját rendszerezett formában megismertetni a város vezetőivel, döntéshozó testületeivel, szakszervezeteivel.

Az első Alba Radar adatfelvételre 2010. júniusában került sor, azóta igyekszünk havonta vagy kéthavonta újra lebonyolítani a kutatást. A 12. hullámra 2012. március 30. és április 1. között került sor, az Echo Innovációs Műhely adatfelvételi részlege 300 fős reprezentatív telefonos kutatást végzett Székesfehérvár felnőtt lakossága körében ebben a hónapban is. A válaszmegtagadásokból fakadó kismértékű torzulásokat többszemponútú matematikai súlyozás segítségével korrigáltuk. A beszámolóban közölt adatok kor és nem szerint reprezentálják a város felnőtt lakosságát. A mintavételi hiba jelen kutatás esetén +/- 3-5 százalék. A kérdőívből kinyerhető empirikus adatokat kódolás után számítógépen rögzítettük és ellenőriztük. Az adatelemzést SPSS programmal végeztük.

A mostani Alba Radar kutatás médiahasználati szokásokat, a Húsvéti ünnepkörhöz kapcsolódó lakossági szokásokat, a költészet napjával kapcsolatos véleményeket, a környezetvédelmi akciókban való részvételi hajlandóságot, az autizmussal kapcsolatos alapvető tájékozottságot valamint az adó 1 százalékának felajánlásáról alkotott nézeteket tárta fel. A korábbi kutatási eredmények és vizsgált témák elérhetők a www.echosurvey.hu honlapon.

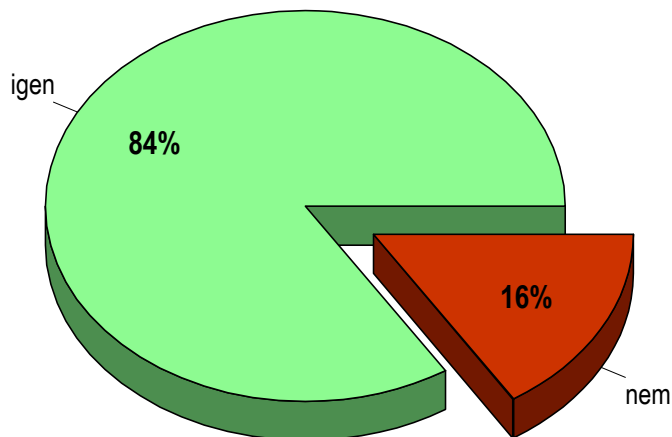
Autizmus Világnap

Az Egyesült Nemzetek Szervezete április 2-án az autizmussal élők problémáira szeretné felhívni a közvélemény figyelmét, ezért nyilvánította ezt a napot az Autizmus Világnapjának. Habár az autizmus szindrómával élő magyarországi emberek pontos száma ismeretlen a szakemberek előtt. Számuk elsősorban a járóbeteg-szakellátásban - a spektrum szélesedése és az ezt vizsgáló eljárások finomodása okán - folyamatosan és rohamos mértékben nő, miközben a társadalmi ellátórendszerek jellemzően változatlanok. Az ENSZ Autizmus Világnapja megalapozott számos nemzetközi és helyi akciót, mely erre a jelenségre és annak társadalmi megítélésére, helyzetére helyezi a hangsúlyt. Ez annál inkább fontos, mert az autizmus napjainkra már nem egy elszigetelt, szűk réteget érintő probléma, egyes becslések alapján világszerte közel 70 millió embert, hazánkban pedig 100 ezer autizmussal élő embert érint.

Bár az utóbbi évtizedekben jelentősen módosult az elfogadott „autizmus felfogás”, napjainkra az autizmusról sokkal inkább, mint spektrum zavarról gondolkodik a szakma, ám erről a közvélekedés szinte semmit sem tud. Ennek lényege, hogy a fejlődési zavart egy spektrum mentén képzelhetjük el, amely a súlyos, mély értelmi sérüléssel élő esetektől az egészen enyhe, jól beszélő, jó képességű érintettekig terjed. A megjelenési formái is igen változatosak lehetnek az autizmussal élő emberek személyiségének, értelmi képességeinek, autizmusuk súlyosságának, valamint az őket érő környezeti hatások különbözőségeinek függvényében.

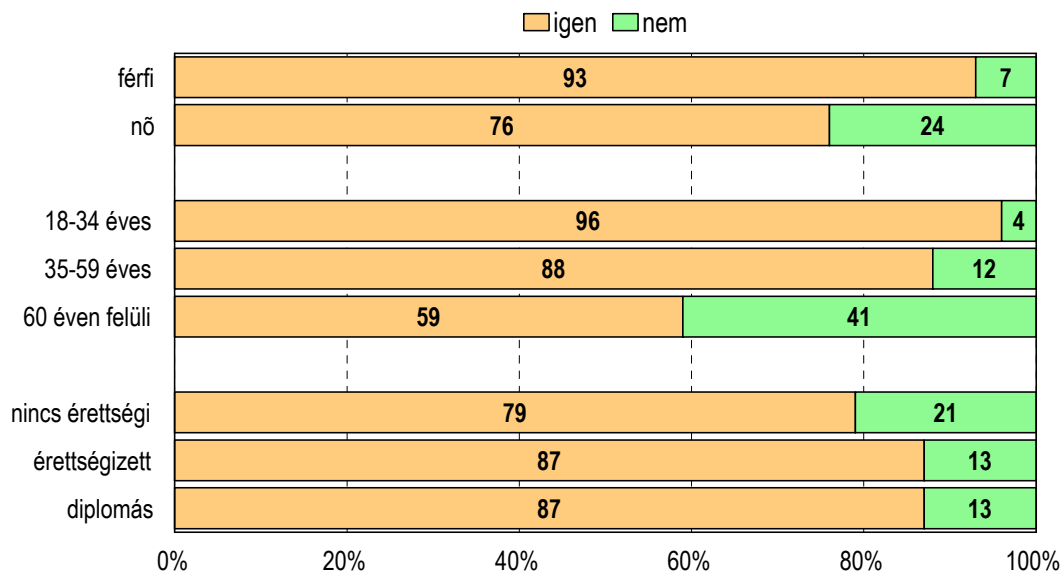
A fehérvári lakosok 84 százaléka hallott már az autizmusról, a férfiak körében többen vannak azok, akiknek van erről információja, 93 százalékuk hallott erről, míg a nők 76 százaléka. Korosztály szempontjából is látható különbség, a fiatalabb generációk nagyobb arányban találkoztak már ezzel a szindrómával, állapottal, a 18-34 év közöttiek 96 százaléka, a 35-59 évesek 88 százaléka illetve a 60 éven felüliek 59 százaléka hallott már róla, míg iskolai végzettség szerint nem tapasztalható szignifikáns különbség, az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők 79 százaléka, míg az érettségizettek és diplomások 87-87 százaléka találkozott már ezzel.

Hallott Ön az autizmus nevű állapotról?

mintavételi hiba: +/- 3-5 százalék, 95 százalékos megbízhatósági szinten

Hallott Ön az autizmus nevű állapotról?

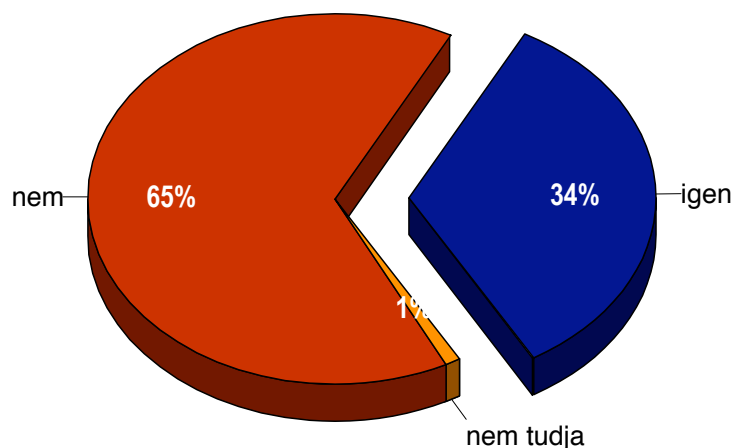

A kutatás során a lakosok 35 százaléka próbálta saját szavaival megfogalmazni azt, hogy mi jellemző az autista emberekre. A lakosok többsége általában fejlődési rendellenességként tekint az autizmusra, véleményük szerint az ilyen emberek saját belső zárt világukban élnek, korlátozott kommunikációs képességekkel rendelkeznek, szellemi fejlődésük visszamaradott, életmódjuk beszűkült, magányosak, társadalmi beilleszkedésük alacsony szintű. A nyitott kérdésre válaszadók többsége jól tudja, hogy az autizmus egy idegrendszeri probléma, amely által jellemző ezekre az emberekre, hogy elfordulnak a világtól, saját magukba zárkóznak, azonban többen közülük különleges képességekkel rendelkeznek, egyes területeken kiváló tehetségek is lehetnek akár.

Személyes tájékozottság

A becslések alapján Magyarországon autizmussal közel 100 ezer ember él, ezért nem meglepő, hogy a lakosok egyre nagyobb aránya találkozik olyan emberrel, aki ebben a fejlődési zavarban szenved. A kutatás során megkérdezett fehérvári lakosok egyharmada nyilatkozott úgy, hogy találkozott már autista emberrel, s ebben meglehetősen határozott volt a véleményük, ezt jelzi a bizonytalan válaszok alacsony előfordulása is. Az önbevallásuk alapján jellemzően az iskolázottabbak illetve az középkorú lakosok említették magasabb arányban, hogy találkoztak már a jelenséggel. Ez nyilván azzal van összefüggésben, hogy ők azok, akik inkább meg tudták ítélni, hogy miről is van szó, amikor kapcsolatba kerültek autistával.

Találkozott már Ön autista emberrel?

mintavételi hiba: +/- 3-5 százalék, 95 százalékos megbízhatósági szinten

Találkozott már Ön autista emberrel?

Változó	Kategória	Igen	Nem	Nem tudja
Nem	Férfi	38	60	2
	Nő	33	66	1
Korcsoport	18-34 év	38	59	3
	35-59 év	40	59	1
	60 év és idősebb	21	78	1
Iskolai végzettség	nincs érettségi	30	70	0
	érettségizett	49	49	2
	diplomás	49	51	0

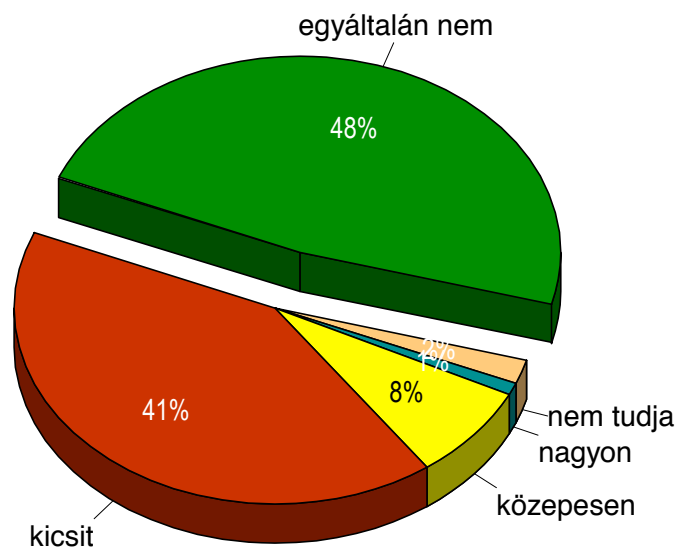
százalékos megoszlás

Arra a kérdésre, hogy ki mennyire tartja magát tájékozottnak az autizmussal kapcsolatban meglehetősen önkritikus válaszokat fogalmaztak meg a lakosok, a székesfehérvári felnőttek fele, 48 százaléka úgy fogalmazott, hogy teljesen tájékozatlan, de további 41 százalékuk is csak kis mértékű tájékozottságról vallott. Azok aránya, akik közepesen tájékozottak az önbesorolásuk alapján 8 százalék, mg a nagyon tájékozottnak egy százalék mondja magát, feltehetően ezekben a családokban élnek érintettek is.

Ha a kapott adatokat 0-100 pont közötti skálára számoljuk át, az vélt tájékozottsági index értéke 19 pont, ami komoly tájékozatlanságot takar az autizmussal kapcsolatban.

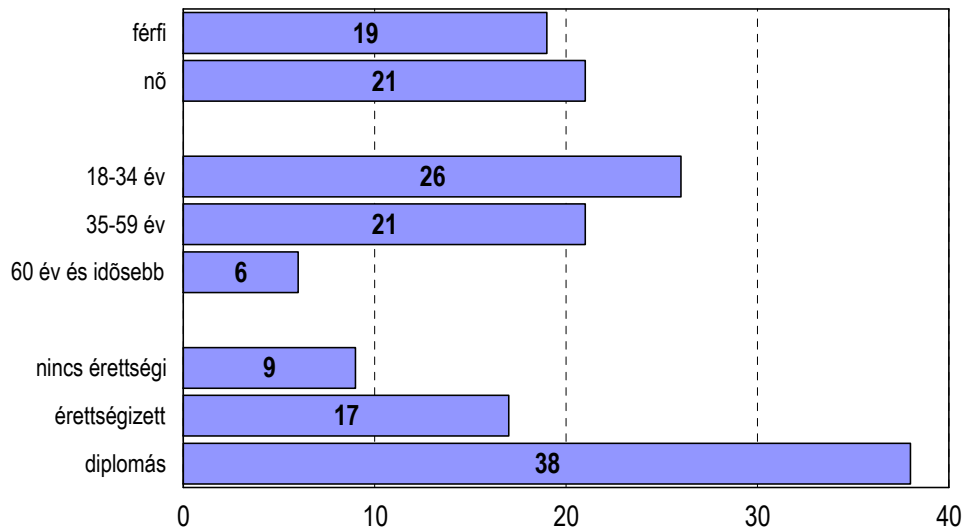
Iskolai végzettség szerint láthatunk némi különbségeket, amíg az érettségivel nem rendelkezők és az érettségizettek körében is 20 pont alatt marad az index, addig a diplomásoknál 38 pont, ami magasabb ugyan, de még mindig bőven az 50 pontos tájékozottsági határ alatt van. Hasonlóan kimutatható némi eltérés az életkor mentén, itt jellemzően a fiatalak tűnnek tájékozottabbnak egy kicsit, mint az átlag és különöse mint az idősek.

Mennyire tartja magát tájékozottnak az autizmussal kapcsolatban?

mintavételi hiba: +/- 3-5 százalék, 95 százalékos megbízhatósági szinten

Autizmussal kapcsolatos tájékozottsági index csoportonként

pontszám 0-100 közötti skálán

Demográfiai megoszlás

Az adatfelvételben résztvevők demográfiai megoszlása az alábbiak szerint alakult az Alba Radar e havi adatfelvételében:

Változó	Kategória	%	Összesen
Nem	Férfi	47	100
	Nő	53	
Korcsoport	18-34 év	32	100
	35-59 év	47	
	60 év és idősebb	21	
Iskolai végzettség	nincs érettségi	36	100
	érettségizett	39	
	diplomás	25	